

Vergaderjaar 2018–2019

34 534

Voorstel van wet van de leden Klaver, Asscher, Beckerman, Jetten, Dik-Faber, Yesilgöz-Zegerius, Agnes Mulder en Geleijnse houdende een kader voor het ontwikkelen van beleid gericht op onomkeerbaar en stapsgewijs terugdringen van de Nederlandse emissies van broeikasgassen teneinde wereldwijde opwarming van de aarde en de verandering van het klimaat te beperken (Klimaatwet)

Nr. 51

GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN HET LID VAN RAAN C.S. TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 24

Ontvangen 19 december 2018

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

Artikel 2, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede «streven Onze Ministers die het aangaat naar een» wordt vervangen door «is de».
2. De zinsnede «van 49%» wordt vervangen door «65%».
3. Na «in 2030 en» wordt ingevoegd «streven Onze Ministers die het aangaat naar».

Toelichting

Dit amendement stelt een harde resultaatsverplichting van 65% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990¹. Dit is een tussendoel naar 100% CO₂-reductie in 2040 en dient om de temperatuurstijging tot maximaal anderhalve graad te beperken. In dit scenario wordt op korte termijn (tot 2030) verhoudingsgewijs meer CO₂ gereduceerd dan op langere termijn (tot 2040).

«Klimaatverandering op lange termijn is niet afhankelijk van emissies op een specifiek moment, maar van cumulatieve emissies over een langere periode», stelt de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR)². «Dat betekent dat het zinvol is om maatregelen eerder dan later te nemen, vooral als er sprake is van een lange doorlooptijd in de effectiviteit van de maatregelen» Het hof stelt dat «naarmate er later

¹ Greenpeace International, Global Wind Energy Council & Solar Power Europe (2015) Energy Revolution

² Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2016) Klimaatbeleid voor de langer termijn. Van vrijblijvend naar verankerd.

wordt ingezet op CO₂-reductie neemt het carbonbudget sneller af en moeten op dat latere tijdstip aanzienlijk verdergaande maatregelen worden genomen om het gewenste niveau te bereiken».³ Wachten met reductie is dus allerm minst kosteffectief. Tegelijk nemen de klimaatrisico's daardoor onnodig toe (e.g. overstromingen, stijging van het aantal infectieziekten, verlies van biodiversiteit, verstoring van de drinkwatervoorziening en financiële instabiliteit) met hogere kosten tot gevolg.^{4 5} De Verenigde Naties waarschuwt dat het na 2030 zelfs niet meer mogelijk is om de opwarming van de aarde nog onder de twee graden te houden. Zij spreken van de noodzaak van «ongekende en urgente actie»

Dit amendement geeft tevens invulling aan het rechtvaardigheidsprincipe zoals internationaal is overeengekomen (artikel 4 van het Parijs-akkoord), namelijk dat rijke, geïndustrialiseerde het voortouw zullen nemen in het zo snel mogelijk realiseren van zo veel mogelijk CO₂-reductie.

Van Raan
Ouwehand
Wassenberg
Teunissen
Akerboom

---

³ Uitspraak Gerechtshof Den Haag in Klimaatzaak Urgenda (9-10-2018, zaaknummer 200.178.245/01)

⁴ Uitspraak Gerechtshof Den Haag in Klimaatzaak Urgenda (9-10-2018, zaaknummer 200.178.245/01)

⁵ De Nederlandse Bank (2016) De Nederlandse Bank (2016) Tijd voor transitie